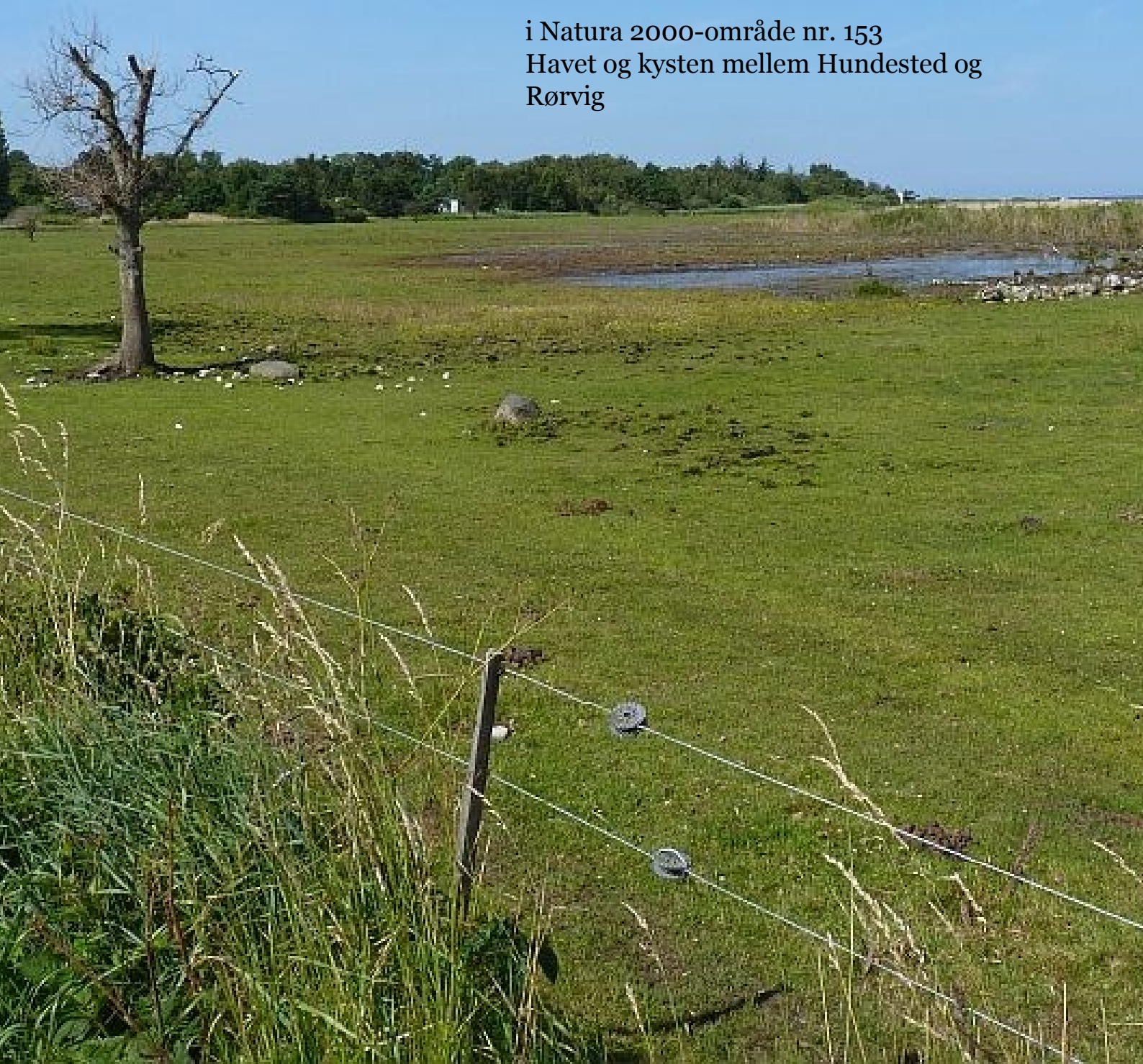

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021

i Natura 2000-område nr. 153
Havet og kysten mellem Hundested og
Rørvig

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.
2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. 153 Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Peter Leth

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

[xxxxx]

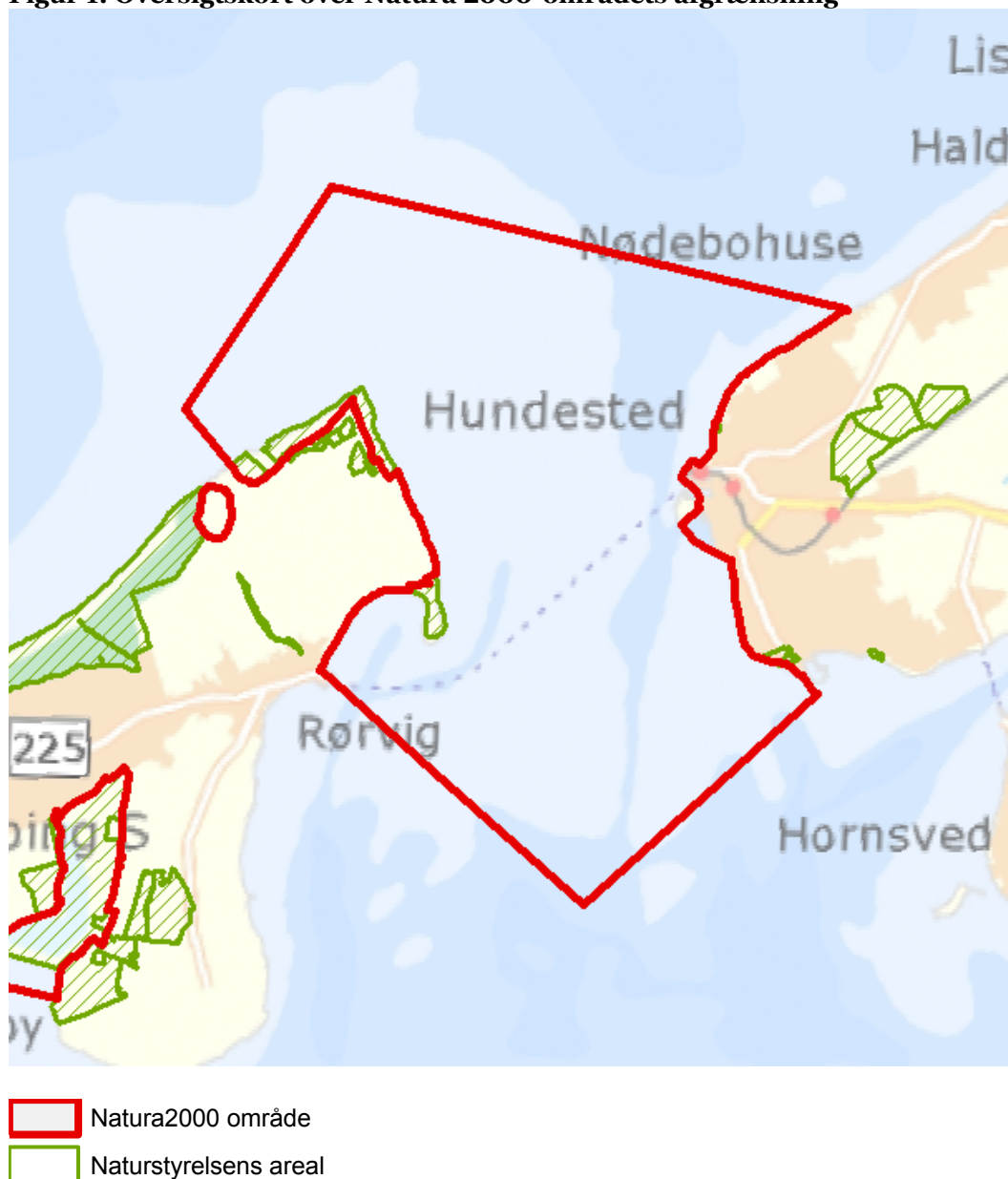
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N153 *Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 72 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til driftsplanen og det tilhørende naturplejeark, som kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

På baggrund af nærværende plejeplan udarbejdes et naturplejeark, der er et bilag til enhedens driftsplanlægning, hvor de specifikke plejetiltag vil være beskrevet på lokalitetsniveau, med bl.a. angivelse af naturtilstand, plejemål, plejetiltag, udløb og prioritering (tidsfølge).

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensynet til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år. I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt Natura 2000-område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 4.012 ha, hvoraf landarealet udgør ca. 120 ha. Hovedparten af landarealerne findes på Rørvig-halvøen i Vestsjælland i form af klitområderne vest og syd for Korshage, kærområderne omkring Flyndersø samt hele Skansehage og Dybesø.

Området mellem Hundested og Rørvig er et istidslandskab, der står med stejle, fossile klinger mod det omgivende marine forland. Området er domineret af det lavvandede havområde mellem Rørvig-halvøen og Halsnæs-halvøen. Det marine forland ved Rørvig er domineret af strandvoldssletter med afsnørede strandsøer ved nord- og østkysten (fx Dybesø). Såvel det marine forland som vinkelforlandet Korshage blev fredet i 1950. Skansehage er en aktiv krumodde.

Der foregår fortsat en betydelig erosion langs nordkysten af Rørvig-halvøen, mens sandbanker vandrer mod syd langs Isefjordkysten. Klitdannelserne er fremtrædende i såvel glaciallandskabet som det marine forland. Under isvintre samles store flokke af ederfugle og dykænder i det lavvandede havområde.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

Indenfor området ejer Naturstyrelsen størstedelen af de kystnære klitarealer vest og syd for Korshage og på Skanseshage samt en del af kærområderne omkring Flyndersø, i alt ca. 72 ha. På Naturstyrelsens område er de mest fremtrædende naturtyper grønsværklit og klithede. I det marine forland findes på styrelsens areal (dele af) den afsnørede strandsø Flyndersø, samt et kalkrigt moseområde domineret af hvas avneknippe. I udkanten af mosen findes en veludviklet rigkærvegetation af høj kvalitet. I rigkæret er sket nyfund af mygblomst, og rigkæret er også voksested for maj-gøgeurt og vibefedt. Områdets naturtyper er i overvejende god tilstand, men der er et vedvarende behov for at bekæmpe Rynket rose og andre problemarter. Derudover er området karakteriseret ved en kraftig dynamik i form af kysterosion og tidvise oversvømmelser af engarealerne i forbindelse med kraftige storme.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		Total
	naturtype	
1330	Strandeng	6,3
2130	Grå/grøn klit	21,9
7230	Rigkær	3,2
1220	Strandvold med flerårige	2,9
7210	Avneknippemose	3,0
2110	Forklit	2,0
6410	Tidvis våd eng	4,9
2190	Klitlavning	1,1
2250	Enebærklit	0,5
2140	Klithede	10,7
2120	Hvid klit	0,3
Hovedtotal		56,7

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Mygblomst (H134)
- Mosehornugle (T) (F102)

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede græsning, samt bekæmpelse af invasive arter (Rynket rose) og andre problemarter som tornblad, gyvel og birk. Af hensyn til ynglefugle (ex. rødrygget tornskade) og insektfaunaen m.v. er ikke alle buske fjernet. Materiale fra større rydninger er fjernet for at undgå ophobning af organisk materiale og frigivelse af næringsstoffer.

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	38	Gennemførte indsatser (areal)	50 ha	99 %
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	1	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0,4 ha	1 %

Tabel c: Oversigt over konkrete indsatser der ikke er gennemført med begrundelse

Natur type	Naturtype navn	Plejemål	Plejetiltag	ha	Begrundelse for manglende gennemførelse
2140	Klithede	Naturtype-bevarende pleje	Græsning	0,4	Pga. kysterosion har det ikke været muligt at afgræsse arealet. Det langsigtede mål for Natura2000-planen forventes dog opfyldt uanset den i perioden manglende gennemførelse.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

Plejetiltagene for de lysåbne naturtyper i 1. planperiode har hovedsageligt været en videreførelse af eksisterende driftsaktiviteter som græsning, rydning af opvækst og bekæmpelse af Rynket rose og andre problemarter. Disse er gennemført som angivet i tabel b og det vurderes, at de har opfyldt periodens mål om naturtypebevarende pleje.

Generelt er det en udfordring at bekæmpe Rynket rose effektivt og en vedvarende indsats over flere planperioder er nødvendig. Derudover er det generelt svært at finde et passende græsningstryk, herunder justere det, så der er en passende afvejning mellem at hindre tilgroning og undgå nedgræsning og unødigt slid.

Konkrete erfaringer

Der blev i 1. planperiode iværksat græsning på klitarealerne på Skanseshage som en del af indsatsen til bekæmpelse af Rynket rose, der findes på ca. 40 % af arealet. Herudover blev arealet med Rynket rose slået én gang årligt. Kreaturerne har ikke i udbredt grad gået til roserne, og den nuværende indsats med én årlig slåning kombineret med græsning vurderes at være utilstrækkelig. Det overvejes, om andre metoder end slåning som bekæmpelsen af Rynket rose kan anvendes, ved inddragelse af erfaringer fra andre steder, herunder kommunens erfaringer med bekæmpelse.

På den østlige del af Korshage har vintergræsning med heste løst udfordringen med tornblad og gyvel, som de efter indledende nedskæring har formået at holde nede.

På den nordlige del af Korshage (Flyndersø-arealerne) arbejdes der på at finde et passende græsningstryk. Det vurderes, at græsningstrykket skal sænkes, for at opnå målet om at sikre naturtypen.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal
- Lysåbne habitatnaturtyper med planlagt indsats
- Lysåbne habitatnaturtyper uden planlagt indsats

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne klithede og grå/grøn klit med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. I naturplejemarket der ligger som bilag til driftsplanen fremgår Naturstyrelsens vurdering af plejebehovet for de løbende samt enkeltstående plejetiltag, herunder med en angivelse af lokaliteten, en prioritering af tidsfølgen på plejetiltagene, naturtilstanden og plejebehovet.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på hovedparten af eng-, klit- og rigkærsarealerne samt bekæmpelse af invasive arter som Rynket rose og andre problemarter, og rydning af opvækst af bl.a. birk, jf. nedenstående skema.

Tabel d: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	6,3
			Naturtypebevarende pleje	6,3
	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	2,9
			Naturtypebevarende pleje	2,9
	7210	Avneknippemose	Sikring af naturtypen	3,0
			Naturtypebevarende pleje	3,0
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	2,0
			Naturtypebevarende pleje	1,1
			Naturlig dynamik	0,9
	6410	Tidvis våd eng	Sikring af naturtypen	4,9
			Naturtypebevarende pleje	4,9
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	3,2
			Naturtypebevarende pleje	3,2
	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	21,9
			Naturtypebevarende pleje	21,9

	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	0,5
			Naturtypebevarende pleje	0,5
	2140	Klithede	Sikring af naturtypen	10,7
			Naturtypebevarende pleje	10,7
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	1,1
			Naturtypebevarende pleje	1,1
	2120	Hvid klit	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturtypebevarende pleje	0,3

Tabel e: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)

				Omfattet af eksisterende planlægning	Total
		Naturtype	Plejetiltag		
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	6,3
			Græsning	Eksisterende	4,8
	1220	Strandvold med flerårige	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	2,9
	7210	Avneknippemose	Græsning	Eksisterende	3,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	3,0
	2110	Forklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,1
			Græsning	Eksisterende	1,0
			Andet areal uden drift	Eksisterende	0,9
	6410	Tidvis våd eng	Græsning	Eksisterende	4,9
			Rydning af opvækst	Eksisterende	4,9
	7230	Rigkær	Græsning	Eksisterende	3,2
			Rydning af opvækst	Eksisterende	3,2
	2130	Grå/grøn klit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	21,9
			Græsning	Eksisterende	16,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	8,7
	2250	Enebærklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,5
	2140	Klithede	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	10,7
			Græsning	Eksisterende	3,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	1,1
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	9,4
	2190	Klitlavning	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,1
			Græsning	Eksisterende	0,6
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,9

	2120	Hvid klit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,3
			Græsning	Eksisterende	0,2

I tabel e er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet. Disse plejetiltag fremgår af tabel e.

Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arterne Mygblomst og mosehornugle end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af naturplejearket, der ligger som bilag til driftsplanen.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- Naturtilstanden for naturtyper og levesteder for arter i tilstandsklasse I og II er stabil eller i fremgang, mens tilstanden for naturtyper og levesteder for arter i ugunstig tilstandsklasse III-V er i fremgang.
- Det samlede areal af naturtyper og levesteder for arter er i fremgang, såfremt naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- Tilstanden og det samlede areal af levested for mosehornugle som trækfugl i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arten.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N153 Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig

Natura 2000-området har et areal på 4.012 ha, hvoraf landarealet udgør ca. 120 ha. Hovedparten af landarealerne findes på Rørvig-halvøen i Vestsjælland i form af klitområderne vest og syd for Korshage, kærømråderne omkring Flyndersø samt hele Skansehage og Dybesø.

Området mellem Hundested og Rørvig er et istidslandskab, der står med stejle fossile klinter mod det omgivende marine forland. Området er domineret af det lavvandede havområde mellem Rørvig-halvøen og Halsnæs-halvøen. Det marine forland ved Rørvig er domineret af strandvoldssletter med afsnørede strandsøer ved nord- og østkysten (fx Dybesø). Såvel det marine forland som vinkelforlandet Korshage blev fredet i 1950. Skansehage er en aktiv krumodde.

Der foregår fortsat en betydelig erosion langs nordkysten af Rørvig-halvøen, mens sandbanker vandrer mod syd langs Isefjordkysten. Klitdannelserne er fremtrædende i såvel glaciallandskabet som det marine forland. Under isvintre samles store flokke af ederfugle og dykænder i det lavvandede havområde.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1330	Strandeng	6,3
2130	Grå/grøn klit	21,9
7230	Rigkær	3,2
1220	Strandvold med flerårige	2,9
7210	Avneknippemose	3,0
2110	Forklit	2,0
6410	Tidvis våd eng	4,9
2190	Klitlavning	1,1
2250	Enebærklit	0,5
2140	Klithede	10,7
2120	Hvid klit	0,3
Hovedtotal		56,7

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Mygblomst (H134)
- Mosehornugle (T) (F102)

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne klithede og grå/grøn klit med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i nedenstående tabeller.

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	6,3
			Naturtypebevarende pleje	6,3
	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	2,9
			Naturtypebevarende pleje	2,9
	7210	Avneknippemose	Sikring af naturtypen	3,0
			Naturtypebevarende pleje	3,0
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	2,0
			Naturtypebevarende pleje	1,1
			Naturlig dynamik	0,9
	6410	Tidvis våd eng	Sikring af naturtypen	4,9
			Naturtypebevarende pleje	4,9
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	3,2
			Naturtypebevarende pleje	3,2
	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	21,9
			Naturtypebevarende pleje	21,9
	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	0,5
			Naturtypebevarende pleje	0,5
	2140	Klithede	Sikring af naturtypen	10,7
			Naturtypebevarende pleje	10,7
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	1,1
			Naturtypebevarende pleje	1,1
	2120	Hvid klit	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturtypebevarende pleje	0,3

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	6,3

			Græsning	Eksisterende	4,8
	1220	Strandvold med flerårige	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	2,9
	7210	Avneknippemose	Græsning	Eksisterende	3,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	3,0
	2110	Forklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,1
			Græsning	Eksisterende	1,0
			Andet areal uden drift	Eksisterende	0,9
	6410	Tidvis våd eng	Græsning	Eksisterende	4,9
			Rydning af opvækst	Eksisterende	4,9
	7230	Rigkær	Græsning	Eksisterende	3,2
			Rydning af opvækst	Eksisterende	3,2
	2130	Grå/grøn klit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	21,9
			Græsning	Eksisterende	16,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	8,7
	2250	Enebærklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,5
	2140	Klithede	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	10,7
			Græsning	Eksisterende	3,0
			Rydning af opvækst	Eksisterende	1,1
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	9,4
	2190	Klitlavning	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,1
			Græsning	Eksisterende	0,6
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,9
	2120	Hvid klit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,3
			Græsning	Eksisterende	0,2

I tabel III er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets lysåbne naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arterne Mygblomst og mosehornugle end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- Naturtilstanden for naturtyper og levesteder for arter i tilstandsklasse I og II er stabil eller i fremgang, mens tilstanden for naturtyper og levesteder for arter i ugunstig tilstandsklasse III-V er i fremgang.
- Det samlede areal af naturtyper og levesteder for arter er i fremgang, såfremt naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- Tilstanden og det samlede areal af levested for mosehornugle som trækfugl i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arten.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk